

1.1. Izgubljeni zakon

Vlada je još početkom 2002. godine dostavila Predlog Zakona o konfliktu interesa na razmatranje Skupštini.

Prema tvrdnjama Skupštine, Vlada je u junu iste godine povukla Predlog zakona kako bi izvršila izmjene i dopune i isti tekst, 20 mjeseci kasnije, u aprilu 2004. godine ponovo dostavila Skupštini.

Sa druge strane, prema tvrdnjama Vlade, zakon nikada nije povučen iz skupštinske procedure. Tako su prošle dvije godine u toku kojih ni Vlada ni Skupština nisu mogle da pronađu izgubljeni zakon.

MANS je u aprilu 2004. godine sproveo istraživanje sa ciljem da utvrdi koji članovi Vlade su u upravnim odborima kompanija, kako bi skrenuli pažnju javnosti na očigledan konflikt interesa javnih funkcionera u obavljanju njihovih dužnosti u interesu građana. Rezultati su pokazali da su sva tri potpredsjednika Vlade i sedam ministara članovi upravnih odbora 18 privrednih društava¹.

Istraživanje je dobilo takvu pažnju javnosti da su se ministri osjećali obaveznim da se javno odbrane, a što je mnogo važnije, nakon dvije godine, zakon je u toku tog mjeseca „magično“ pronađen i dostavljen Skupštini.

Reakcije ministara na MANS-ovo istraživanje

Vijesti, 9. april 2004. godine

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku, Branimir Gvozdenović, član upravnog odbora Elektroprivrede Crne Gore (EPCG) i predsjednik tenderske komisije za privatizaciju Kombinata aluminijuma Podgorica (KAP), najvećeg potrošača električne energije u državi, povodom istraživanja MANS-a je naveo da su članovi Vlade u upravnim odborima kompanija kako bi ih „još aktivnije uključili u programe optimizacije, privatizacije i sve aktivnosti koje su vezane za oporavak ekonomije“.

Gvozdenović je tvrdio „da je siguran da su zahvaljujući njegovom angažmanu u EPCG postignuti značajni učinci“.

Ugovorom o privatizaciji KAP-a o kome je Gvozdenović pregovarao kao član tenderske komisije za privatizaciju, garantovana je niža cijena struje za KAP od tržišne, a u postupku privatizacije tu cijenu je prihvatio i u ime EPCG, kao predsjednik odbora direktora².

¹ Spisak članova Vlade i privrednih društava u kojima su obavljali funkcije članova odbora direktora je u Aneksu 1.

Poslanici u Skupštini Crne Gore³ su prvo pokušali da izbjegnu raspravu o Predlogu zakona, tvrdeći da, nakon što je dvije godine bio „izgubljen“, treba ga ponovo povući iz procedure i doraditi⁴. Zakon je ipak zbog snažnog medijskog pritiska, razmatran u Skupštini.

Komentari o odlaganju skupštinske rasprave o Zakonu o konfliktu interesa⁵

Veselin Šuković, Direktor Agencije za anti-korupciju: ...Predlog zakona je skoro dvije godine u skupštinskoj proceduri. Vlada ga nije nikada formalno povukla iz skupštinske procedure tako da su sve parlamentarne stranke imale mogućnost da blagovremeno i u pisanoj formi amandmansi djeluju kako bi bila data mogućnost predlažu da se na adekvatan način odredi prema njima...

Ranko Krivokapić, Predsjednik Skupštine i poslanik vladajuće Socijal-demokratske partije (SDP): ...pošto sam ja treći predsjednik koji je naslijedio ovaj zakon u Parlamentu i tražio sam objašnjenje. Vlada mi je dopisom potvrdila da ostaje pri Predlogu zakona o konfliktu interesa, zakon je 31. 03. ponovo aktiviran u Parlamentu i odmah je stavljen na dnevni red prve moguće sjednice tako da je u tom prostoru između tri predsjednika parlamenta smješteno vrijeme, a kada je potvrda stigla Zakon je već bio na prvoj sjednici Parlamenta...

U toku diskusije neki poslanici su podvukli potrebu donošenja zakona i iskazali zabrinutost zbog dosadašnje prakse javnih funkcionera da obavljaju brojne javne funkcije.

Komentari poslanika vezani za konflikt interesa javnih funkcionera⁶

Ervin Spahić, poslanik SDP-a: ...Imali smo slučajeve da recimo 90-tih godina imamo ljude koji su bili u devet upravnih odbora ili šest – sedam upravnih odbora, obično toliko različitih da je bilo stvarno genijalnost da su ti ljudi uspjeli to da spoje. Imali smo upravne odbore koji su bili suprostavljeni jedan drugom, jedan je, recimo, bio Elektroprivreda, a drugi KAP-a gdje je direktno bio u sukobu interesa, ovamo struja da bude što skuplja i što bolja cijena, a tamo da bude što manja cijena. To je bio konflikt čovjeka sa samim sobom, a ne sukob interesa, recimo, te dvije firme koje je on trebao da prezentuje. I ako pođemo od takvih pretpostavki, logično je što smo došli do jednog ovakvog zakonskog rješenja jer na taj način ukidamo jednu vrstu mazohizma kojem su bili izloženi ti ljudi...

Borislav Banović, poslanik SDP-a: ...Dakle, onaj ko je poslanik neka bude poslanik, neka to dobro nauči, neka nauči dobro kako se prave zakoni i kako se kontroliše izvršna vlast, a onaj ko hoće da se bavi upravljanjem preduzećem i nečim drugim neka nauči to i da radi, neka za to bude plaćen i neka jedni druge kontrolišu u tom međusobnom obavljanju poslova...

... Ja u tom smislu ponovo kažem, ne slažem se sa onim zahtjevima koji zahtijevaju održavanje i opstanak javnih funkcionera u upravljačkim tijelima izvršne vlasti.

² Ugovor o privatizaciji KAP-a je objavljen tek 2007. godine - www.vlada.cg.yu/biblioteka/1175255441.zip

³ U tom periodu opozicione političke partije su bojkotovale rad Skupštine, pa nisu učestvovala ni u raspravi o Predlogu zakona o konfliktu interesa.

⁴ Ovo je bila i preporuka i skupštinskih tijela. Odbor za privredu i finansije je odlučio da uputi predlog Skupštini da se rasprava odloži, a sastanak Zakonodavnog odbora je nakon odlaska Miška Vukovića, poslanika DPS-a, prekinut zbog nedostatka kvoruma, pa se tvrdilo da će Predlog zakona biti povučen iz skupštinske procedure.

⁵ Izvodi iz stenograma sa Druge sjednice prvog redovnog zasjedanja Skupštine Republike Crne Gore održane 21. aprila 2004. godine

⁶ Pogledati fusnotu 5

Komentari poslanika vezani za konflikt interesa javnih funkcionera⁷

Ljubica (Beba) Džaković, poslanik vladajuće Demokratske partije socijalista (DPS): Ne možete stvoriti dobru Vladu sa čovjekom sa 350 eura i ne možete imati odgovoran poslanički klub sa 350 eura. Morate to shvatiti. Niko nije lud da bude član, ima nas doduše ludih, ali većina bi trebalo da ne budu ljudi da radi ovako odgovoran posao ministra, ja pretpostavljam pošto Milo radi po 17 sati, da ministar mora da radi makar osam ili deset za 350 eura. ... Na primjer ministar Šturanović, ja vjerujem da on ne može, glavu dajem, ako mu ne kupi Vlada, da on nema treće odijelo. I sada zamislite vi to, jedan ministar nema tri odijela...

Poslovnik o radu Skupštine propisuje da se amandmani moraju dostaviti prije sjednice i da se o njima moraju izjasniti skupštinski odbori, a na Predlog zakona su, u predviđenom roku, dostavljena samo tri amandmana.

Na samoj sjednici, u toku diskusije o Zakonu, poslanici su, u iznenadnom napadu ažurnosti, podnijeli 27 amandmana. Amandmane je prihvatila Agencija za anti-korupciju, u ime Vlade Crne Gore, čime su postali sastavni dio predloga zakona. Time je suštinski oslabljen inicijalni predlog zakona.

Iz Zakona su, između ostalog, izbrisani djelovi koji se odnose na obavezu Komisije koja utvrđuje postojanje konflikta interesa da podatke o imovini javnih funkcionera objavi na web sajtu, jer su poslanici tvrdili da se time krši njihovo pravo na privatnost. Takođe, funkcionerima je dozvoljeno da ostanu u po jednom upravnom odboru privrednog društva čiji je vlasnik država. Sužen je član zakona kojim se propisuju povezane osobe koje su po osnovu srodstva sa javnim funkcionerom dužne prijaviti imovinu, pa njihova djeca koja ne žive u istom domaćinstvu nemaju tu obavezu⁸. Na kraju, ukinuta je i anonimna prijava Komisiji.

Neki od amandmana dostavljenih u toku sjednice Skupštine⁹

Daliborka Pejović, poslanik DPS-a: ... Iako kao smo poslanici nosioci javnih funkcija, ipak je pravo na privatnost neprikosnoveno pravo svakog pojedinca bilo gdje u svijetu, tačnije u onim državama koje to zaista prihvataju kao univerzalna prava i univerzalni standard. S tim u vezi zaista mislim da je svakodnevno objavljivanje izvještaja komisije, bavljenje konfliktom interesa u Crnoj Gori, predmet web stranica ili interneta zbilja nepotrebno...

...Predlažem da ovdje stoji: izuzetno javni funkcioner može biti član organa jednog privrednog društva u kojem je država odnosno lokalna samouprava vlasnik...

Predrag Bošković, poslanik DPS-a: ...Mislim da ja u većem konfliktu interesa mogu da budem sa nekim ko mi je u kući, dakle ne mora biti ni usvojenik, ni bračni drug, ni dijete, već jednostavno da nekoga pustim da stanuje kod mene iz nekog razloga i da sa njim budem u većem konfliktu interesa nego sa svojim djetetom koje živi u inostranstvu i napunilo je 18 godina, jer pod pojmom dijete se podrazumijeva i neko ko ima 65 godina a ima roditelja koji ima 85. godina.

⁷ Pogledati fusnotu 5

⁸ Zanimljivo je da je isti predlog dao i SPS u Srbiji, pa na primjer, sin predsjednika te partije, Marko Milošević, nije dužan da prijavi svoju imovinu jer ne živi u istom domaćinstvu sa ocem.

⁹ Pogledati fusnotu 5

Svi poslanici koji su govorili o zakonu su tvrdili da će zbog pritiska javnosti glasati za njegovo usvajanje, iako su svjesni da nakon svih promjena napravljenih u toku same sjednice Skupštine, sprovođenje zakona neće biti moguće¹⁰.

Poslanici glasaju zbog pritiska javnosti ¹¹

Miodrag Iličković, poslanik SDP-a: ...Odmah ću saopštiti svoj stav, ja ću glasati za ovaj zakon, uplašen da ću biti pogrešno shvaćen, da ću svojim glasanjem protiv sprečavati ono što je ideja zakona. Lično mislim da na dovoljno dobar način zakon ne rješava ili dovoljno precizno ne razrađuje tri osnovna instituta: javnu funkciju, javni interes i konflikt interesa...

Ivan Brajović, poslanik SDP-a: ...Želim da kažem da sam siguran da ćemo gotovo svi glasati za njega i podržati ovaj predlog zakona. E sad pazite do kojeg smo mi nivoa došli ako u toj priči, kada govorimo o Zakonu o konfliktu interesa, mislimo da je takav medijski pritisak na poslanike ovog Parlamenta da zakon moramo usvojiti...

Ljubica Džaković, poslanik DPS-a: ...Kažem da ću glasati ovaj zakon iz partijske discipline, inače lično ne bih ga glasala zato što u njemu ne vidim mogućnost primjene. Ovaj zakon ne bih tako ni nazvala, nazvala bih ga - sila boga ne moli...

... Zato kažem, ovo je sila boga ne moli. Ja predlažem da tako uzmete ovaj zakon, a sigurna sam da ga nećete primijeniti, jer je nemoguće biti toliko moralan. Ja sebi postavljam pitanje, vjerujte da sam baš onako kao ovca koliko sam moralna, a često puta se pitam - pa šta je ovo, da li sam ja normalna ili sam luda, zbog čega ovoliko radim.

Zakon je usvojen 21. aprila 2004. godine i za njega je glasalo 38 poslanika, uzdržan je bio jedan, a ni jedan poslanik nije glasao protiv usvajanja Zakona.

¹⁰ Detaljnije informacije su date u nastavku, u uokvirenom dijelu teksta.

¹¹ Pogledati fusnotu 5

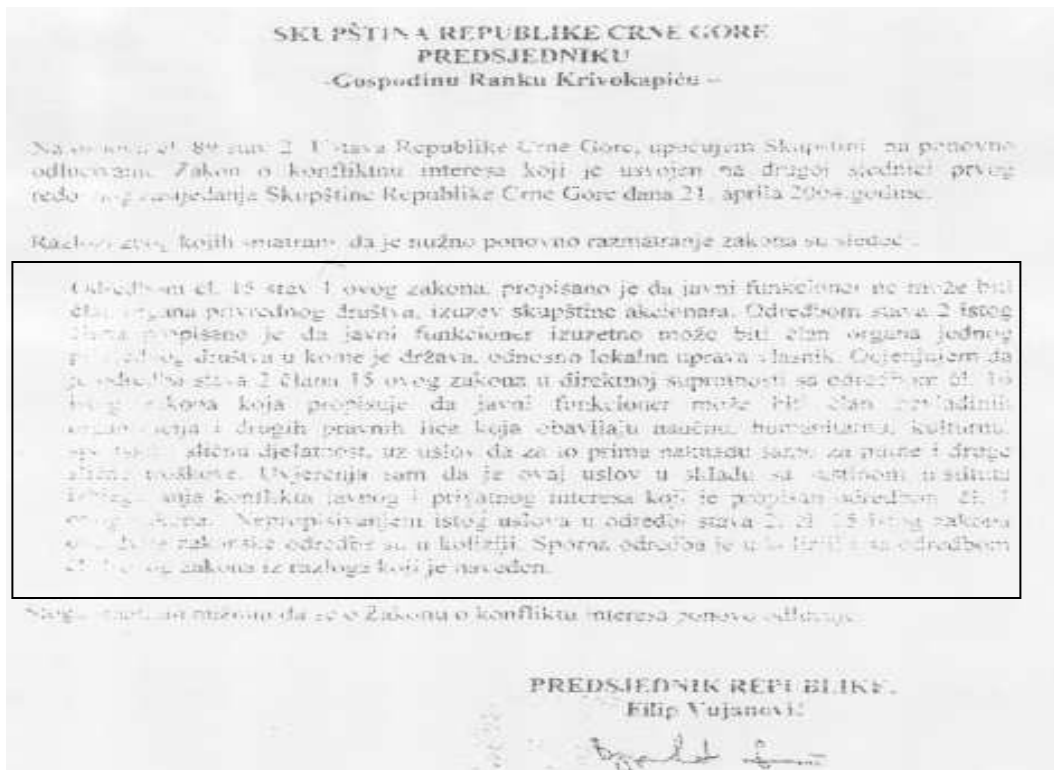
1.2. Predsjednik vraća zakon

Predsjednik Crne Gore, Filip Vujanović je odbio da potpiše zakon, što je Ustavom propisano kao uslov za njegovo stupanje na snagu, i vratio ga Skupštini na ponovno razmatranje.

On je ocijenio da je omogućavanje javnim funkcionerima da budu članovi organa upravljanja jednog privrednog društva, čiji je vlasnik država ili lokalna uprava, suprotno odredbi kojom je definisan konflikt javnog i privatnog interesa.

To je sedmi zakon koji je, od uvođenja višestranačja u Crnoj Gori, predsjednik odbio da potpiše i jedini koji se ne odnosi na izborni sistem.

Predsjednik	Godina	Zakon	Napomena
Momir Bulatović	1997.	1. Zakon o biračkim spiskovima	Predsjedniku Bulatoviću je 1997. isticao mandat
		2. Zakon o javnom informisanju	
		3. Izmjene i dopune Zakona o izboru predsjednika Republike	
Milo Đukanović	2002.	4. Zakon o izboru odbornika i poslanika	Vladajuće partije nisu imale apsolutnu većinu u zakonodavnoj vlasti
		5. Zakon o javnom informisanju	
		6. Zakon o predstavljanju podnosilaca izbornih lista	
Filip Vujanović	2004.	7. Zakon o konfliktu interesa	Nema političke krize

1.3. Bolje loš zakon...

Pošto je Predsjednik odbio da potpiše Zakon – na osnovu kontradiktornosti među članovima Zakona – Skupština je, prema Ustavu, obavezna da na zahtjev Predsjednika Republike ponovo razmotri zakon, a ukoliko ga ponovo usvoji, predsjednik je dužan da ga potpiše i proglasi.

Postojala su dva tumačenja vezana za tretman vraćenog zakona. Prema jednom mišljenju, moguće je djelovati amandmanski na zakon, kako bi se eliminisale unutrašnje kontradiktornosti na koje je ukazao Predsjednik. Po drugom tumačenju, Skupština ne može dati amandmane na zakon, već da samo glasa za ili protiv njegovog usvajanja.

Kada je zakon vraćen Skupštini, na osnovu prvog tumačenja, dostavljeno je 25 amandmana, ali je Skupština, nakon toga, zauzela stav da se mora odlučivati o inicijalnom tekstu zakona i da se amandmani ne mogu podnositi.

Konfuzija oko pitanju procedura ¹²

Ranko Krivokapić, predsjednik Skupštine i poslanik SDP-a: Predsjednik Republike shodno svojim ustavnim ovlašćenjima nije proglasio ovaj zakon, već je saglasno ovlašćenju iz člana 89 stav 2 Ustava Republike, zahtijevao da Skupština ponovo odlučuje o Zakonu, ukazujući na razloge za to...

... Želim da podsjetim da su nakon toga neki poslanici, poslanik Krsto Pavićević podnio je 23 amandmana i poslanici Predrag Sekulić i Rajko Kovačević jedan amandman...

...Ponovno odlučivanje Skupštine znači da se Skupština mora odlučiti o Zakonu u cjelini i opredijeliti mogućnost da ga poslanici prihvate i učine ga održivim i validnim, ili da ga u cjelini odbace. Mogućnost amandmanske procedure nije bila moguća jer bi to stvaralo novi tekst zakona, koji bi onemogućio predsjednika Republike da vrati Zakon koji bi u stvari bio izmijenjen Zakon sa prihvatanjem amandmanske procedure...

Krsto Pavićević, poslanik Građanske partije: Onda mi nismo trebali da podnosimo amandmane, odnosno nije nam ni trebalo biti ni dozvoljeno da podnosimo amandmane. ...

Ranko Krivokapić: Greška je u tome što se prvi put susrećemo sa ovakvim slučajem. Morali smo naći kriterijum...

Poslanici su 16. juna 2004. godine potvrdili usvajanje Zakona o konfliktu interesa koji je omogućio javnim funkcionerima da ostanu u po jednom upravnom odboru, uz obrazloženje da je bolje imati loš zakon, nego nikakav¹³.

Zakon o konfliktu interesa je stupio na snagu 30. juna 2004. godine.

¹² Izvodi iz stenograma sa Treće sjednice prvog redovnog zasijedanja Skupštine RCG, od 16. juna 2004. godine

¹³ Glasalo je 38 poslanika, 28 za, 4 protiv i 6 uzdržanih

1.4. Opstrukcija boljeg zakona

Ironično, ali na istoj sjednici na kojoj je usvojen Zakon o konfliktu interesa, 16. juna 2004. godine, Skupština je formirala radnu grupu za izradu boljeg teksta zakona.

Poslanici o uspostavljanju radne grupe

Miodrag Vuković, poslanik DPS-a: ...Da mi odmah formiramo radnu grupu Skupštine Republike Crne Gore, koja će konsultovati sve i međunarodne i domaće eksperte koji su zainteresovani da ovaj zakon bude što bolji i sigurno kavalitetniji nego što je u tekstu kakav je usvojen i kakav predložimo da bude potvrđen u ovom parlamentu, da bismo dobili jedan kavalitetan Zakon kroz postupak izmjena i dopuna postojećeg Zakona... Bolje je da imamo Zakon i da taj zakon traje onoliko koliko mi budemo organizovani i dobro organizovani da što prije nabavimo kvalitetne izmjene i dopune tog zakona ili napravimo novi zakon koji će zamijeniti ovaj zakon, a to znači u narednih da ne kažem nekoliko dana, ali ne smijem reći niti se usuditi u narednih nekoliko mjeseci, to ne smijemo sebi dozvoliti.

Krsto Pavićević, poslanik GP: ... što se tiče prijedloga da se formira komisija da bi radila na novom zakonu, odnosno na izmjenama ovog zakona, imam jednu sugestiju, a to je da se obavezno taj komisiji oroči rad, odnosno da se zna vremenski do kada ta komisija mora završiti rad, da ne bismo došli u situaciju da komisija radi opet dugo vremena, pa da taj zakon opet stoji u Skupštinskoj proceduri duže vremena...

Radna grupa je održala prvi sastanak u oktobru 2004. godine, a tokom osmomjesečnog rada predsjednik radne grupe, Krsto Pavićević se više puta javno žalio na opstrukcije sa kojima se suočavao. Problemi su kulminirali odbijanjem pravne službe Skupštine da pruži obaveznu stručnu pomoć radnoj grupi pri izradi finalne verzije predloga zakona.

U oktobru 2005. godine radna grupa je dostavila predlog zakona Skupštini koji je nakon toga preko osam mjeseci čekao da dođe na dnevni red Skupštine, pa je MANS početkom jula 2005. godine uputio otvoreno pismo predsjedniku Skupštine.

Izvod iz otvorenog pisma predsjedniku Skupštine od 4. jula 2006. godine

Iznađeni smo da, kao Predsjednik Skupštine i predsjednik partije koja je nakon proglašenja nezavisnosti Crne Gore borbu protiv korupcije proglasila za svoj prioritet, i dalje odbijate da stavite novi Zakon o konfliktu interesa na dnevni red Skupštine...

...Cijeneći da je važeći Zakon toliko loš da se ne može usaglasiti sa evropskim standardima kroz izmjene i dopune, uprkos brojnim opstrukcijama, Radna grupa je sačinila potpuno novi Prijedlog zakona o sprečavanju sukoba interesa u obavljanju javnih funkcija i to još u oktobru 2005. godine.

Od oktobra 2005. godine novi Zakon o konfliktu interesa skuplja prašinu u Vašoj ladici.

Vaše uporno odbijanje da novi Zakon stavite na dnevni red Skupštine, omogućava javnim funkcionerima da privatni interes stavljaju ispred javnog, dok se u potpunosti obesmišljavaju funkcije Države i njenih institucija...

...Osim puke retorike, očekujemo konkretne akcije i tražimo od Vas da kao Predsjednik Skupštine po hitnom postupku uvrstite Zakon o konfliktu interesa u dnevni red.

Predsjednik Skupštine je nakon objavljivanja našeg otvorenog pisma stavio Predlog zakona o konfliktu interesa na dnevni red prve naredne sjednice.

Međutim, Predsjednik iskoristio svoja diskreciona ovlaštenja da aktivno opstruira raspravu o zakonu. Prvo je, u toku redovne sjednice na kojoj se raspravljalo o Predlogu zakona, zakazao novu sjednicu Skupštine za 27. jul. Zatim je, pred samu raspravu o Zakonu, u četvrtak 26. jula, promijenio dnevni red tekuće redovne sjednice tako da je taj zakon postao posljednja tačka dnevnog reda.

Prema Poslovniku o radu, Skupština zaključno sa 31. julom mora da završi sa redovnim zasijedanjima, pa su ostala samo dva radna dana za novu, vandrednu sjednicu.

Pošto predsjednik Skupštine nije odredio kada će prekinuta sjednica biti nastavljena, odnosno da li će i kada biti održana rasprava o predlogu Zakona o konfliktu interesa, on je efikasno smanjio šanse da Skupština rasprava o Zakonu na minimum.

Zato se MANS 27. jula 2007. godine, ponovo obratio predsjedniku Skupštine otvorenim pismom, tražeći da obezbijedi da se poslanici izjasne o novom prijedlogu Zakona.

Izvod iz otvorenog pisma predsjedniku Skupštine od 27. jula 2006. godine

Ovim putem izražavamo oštar protest zbog očigledne namjere da se izbjegne usvajanje novog Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obavljanju javnih funkcija.

Obraćamo Vam se kao Predsjedniku Skupštine koji je na takav način iskoristio diskreciono pravo da je u toku jedne redovne sjednice zakazao drugu, takođe redovnu sjednicu Skupštine i to baš prije rasprave o novom Zakonu o sprečavanju konflikta interesa u obavljanju javnih funkcija.

Jednostranom odlukom prekinuli ste i tekuću redovnu sjednicu, drugom "redovnom" sjednicom, a da niste ispunili ni obavezu da odredite kada će i da li će prva biti nastavljena, znajući da prema Poslovniku, Skupština krajem jula završava sa redovnim zasijedanjima.

Nakon toga, ponovo ste iskoristili diskreciono ovlaštenje i jednostranom odlukom promijenili dnevni red tekućeg zasijedanja pa su poslanici raspravljali o izborima i imenovanjima, kao posljednjoj tački dnevnog reda, dok je rasprava o Zakonu o konfliktu interesa ostavljena za sam kraj zasijedanja.

...Nesporno je da novi Prijedlog zakona predstavlja neuporedivo bolji osnov za borbu protiv korupcije, nego važeći. Njime se ukidaju brojne beneficije koje sada uživaju javni funkcioneri, a koje mogu dovesti do stavljanja privatnog ispred javnog interesa, dok nova struktura Komisije za utvrđivanje konflikta interesa treba da obezbijedi veću nezavisnost u odlučivanju, a kaznene odredbe konačno daju mehanizme za obezbjeđenje primjene zakona.

Kao takav, novi Zakon je dobio veoma pozitivnu ocjenu Savjeta Evrope, a značaj njegovog usvajanja je potenciran i u dokumentima Evropske komisije.

Nemoguće je ne primijetiti drastičnu razliku između Vaše retorike i prakse, jer dok ističete borbu protiv korupcije kao prioritet, u isto vrijeme korišćenjem diskrecionih ovlaštenja aktivno sabotirate usvajanje jednog od najvažnijih anti-korupcijskih zakona.

Najmanje što očekujemo da učinite je da u skladu sa obavezama koje imate po Poslovniku, zakažete nastavak sjednice i obezbijedite da se poslanici izjasne o novom prijedlogu Zakona o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javnih funkcija.

Posljednjeg radnog dana, 31. jula 2006. godine, nakon neuspješnog pokušaja opstrukcije diskusije o novom, znatno boljem Zakonu, Skupština je glasala. Nakon osam mjeseci rada na zakonu i dodatnih osam mjeseci čekanja na raspravu, poslanici su ocijenili da predloženi zakon nije u skladu sa Ustavom i poslanici vladajućih, kao i poslanici opozicionih partija su glasali protiv usvajanja zakona.

Opstrukcije i izgovori¹⁴

Krsto Pavićević, poslanik GP i predsjednik radne za izradu novog zakona: ...Formirana je višestranačka radna grupa koja je radila dosta dugo, koja je imala opstrukcija u svom radu i na kraju završila ovaj predlog zakona. On je ušao u proceduru u novembru prošle godine. Evo razmatra se danas... Ja ću pokušati da u ovih 10 minuta navedem nekoliko novina koje nudi ovaj prijedlog zakona, koji su osim mene podnijeli Skupštini još i Predrag Sekulić ispred DPS-a, gospodin Džavid Šabović ispred Socijaldemokratske partije i gospodin Fehrat Dinoša ispred Kluba albanskih partija...

Ovim zakonom pojam javnog funkcionera je postavljen šire nego što je to bio slučaj do sada. U ovom zakonu jasno je predviđeno da javni funkcioner ne može obavljati dvije javne funkcije. Takođe da javni funkcioner ne može biti angažovan u javnom preduzeću, niti u privatnom preduzeću, bilo kojem dijelu, ukoliko to privatno preduzeće posluje sa organima vlasti, bilo na republičkom, bilo na lokalnom nivou, što je novina... Što se tiče javnih funkcionera oni ne mogu biti ni u kakvom ugovoru, čak ni kao savjetnici kod javnih i privatnih preduzeća, niti mogu sklapati bilo kakve ugovore o ličnim uslugama prema javnim preduzećima i onim privatnim preduzećima koja posluju sa organima vlasti...

...Što se tiče ostalih mjera to su kaznene mjere koje izriče Komisija-opomena, novčana kazna predlog za razrješenje i zabrana kandidovanja na javnu funkciju u periodu od četiri godine.

Vrlo vjerovatno da ovaj zakonski tekst nije izbrušen, tu se slažem sa vama, jer pravna služba Skupštine je na neki način odbila da ovaj zakonski tekst, iako je dužna, do kraja razmotri. Čak i osoba koja je bila delegirana od strane predsjednika Parlamenta da nam pomogne, koja je radila u ovoj radnoj grupi, na kraju nije htjela da pomogne oko sastavljanja određenih članova.

Dragan Šoć, poslanik opozicione Narodne stranke : Ne možemo podržati ovaj zakon zbog toga što on tako očigledno krši Ustav Crne Gore da to prosto ne možemo da previdimo... U članu 24 konstituiše se imunitet članovima Komisije. Ja vas podsjećam da je imunitet konstituisan Ustavom i mimo Ustava se ne može širiti. Čak ni sud ne može bilo kome zabraniti da se kandiduje za poslanika, čak ni sud. To je takvo pravo konstituisano Ustavom, a vi želite da date jednoj komisiji koja kaže - vi ne možete da budete kandidat.

Miodrag Vuković, poslanik vladajuće partije DPS-a: Kad smo glasali da ovaj predlog zakona udje u dnevni red, bili smo svjesni iz kluba DPS-a da je zakon neprimjenjiv. U međuvremenu je reagovala javnost, reagovale su nevladine organizacije, bez razloga kritikujući navodnu špekulativnu politiku DPS-a da odlaže raspravu o ovom zakonu. Ne, odlagali smo raspravu o ovom zakonu da bismo eventualno eliminisali njegove pravne nedostatke ili eliminisali ono što je suprotno pravnom poretku, a što sprečava da jedna dobra ideja da iz jednog nedovoljno dobrog zakona, koji sad imamo, izadjemo i dođemo do jednog boljeg zakona.

¹⁴ Izvodi iz stenograma Treće sjednice prvog redovnog zasijedanja Skupštine RCG, od 16. juna 2006.

Mediji o među-partijskom konsenzusu za opstrukciju zakona

Izvod iz članka nedeljnika "Monitor", od 4. avgusta 2006. godine

Potreba što bržeg uključivanja Crne Gore u procese evro-atlanskih integracija jedno je, ako ne i jedino, pitanje oko koga bi ovdašnja politička elita mogla postići širok konsenzus. Kada za to dođe vrijeme. To nas, svakodnevno, ubjeđuju partijski lideri i njihovi glasnogovornici.

U stvarnom životu stvari stoje drugačije: kada treba braniti vlastite privilegije crnogorski političari nemaju problem da prevaziđu ideološke razlike i lične animozitete.

Pokazala je to i ovonedeljna rasprava o prijedlogu zakona o sprečavanju sukoba interesa u obavljanju javnih funkcija, vođena u Skupštini Crne Gore. Sinhronizovanom i efikasnom akcijom skupštinske većine sastavljene od poslanika vlasti i opozicije ponuđeni prijedlog je odbačen. Jedni su bili protiv, drugi uzdržani, treći nijesu ni bili u sali kada se glasalo o jednom od najvažnijih antikorupcijskih zakona. Uglavnom, za je glasalo tek 12 poslanika i na snazi ostaje postojeći Zakon o konfliktu interesa.

NI POSLIJE DVIJE GODINE RADA I VELIKE ŽELJE POSLANIKA, NEMA VALJANOG PROPISA O KONFLIKTU INTERESA

Što će nam evropski zakon imamo odbore i honorare

Podgorica – Iako su predstavnici četiri parlamentarne stranke pune dvije godine sastavljali novi zakon o sukobu interesa, poslanici su na prekjučerašnjem zasjedanju bili jasni – predlog ne valja i treba pravititi novi.

Osim što su funkcionerima ostavili mogućnost da i dalje budu članovi upravnih odbora firmi u vlasništvu države, da svakog mjeseca za to primaju više nego pristojne honorare i nekakvo plaćanje za privatnu korist iznad društvene, predstavnici građana poslali još jednu nedvosmisleni poruku Evropi – vaša insistiranja na hitnim izmjenama važećeg zakona o konfliktu interesa mogu da čekaaju.

Novi predlog tog zakona, koji su potpisali Predrag Sekulić (DPS), Džavid Šabović (SDP), Krsto Pavićević (GP) i Ferhat Dinoša (DUA) u parlamentu je podržalo svega 12 poslanika, 24 je bilo protiv, a 20 uzdržanih.

Tekst četvorke nije mogao da prođe jer je, prema navodima poslanika, "tako očigledno kršio Ustav" i davao Komisiji za konflikt interesa mnogo veća ovlaštenja nego što joj mogu pripasti. Trn u oku, kako su objasnili, bile su odredbe prema kojima bi članove te Komisije štiti imunitet, te odredba prema kojoj je Komisija, u slučaju prekršaja, mogla da izriče novčane kazne od 500 do 5.000 eura i, u po-

jednim slučajevima, funkcionerima zabraniti da se kandiduju za bilo koju funkciju u periodu od četiri godine, koje su suprotne Ustavu.

Za potpredsjednika NS Dragana Šoća takve kaznene odredbe (član 32.) predstavljaaju "narodne odbore iz 1945. godine, koji su bez ikakvih procedura proglašavali državne nepravičate i ubijali ih".

- Kršenje Ustava ništa ne može opravdati. Mislio sam da smo završili sa ideologijom viših razloga. Ideja je dobra, ali oni su sa dvije odredbe ubili tu ideju, jer su ustanovili sistem nekih kazni, koji ni u jednoj državi ne postoji - rekao je Šoć. I šef poslaničkog kluba DPS-a Miodrag Vuković tvrdi da je zakon "loš i potpuno protivan ustavnom poretku", nazivajući ga "lošom pravnom definicijom, a dobrom društvenom namjerom".

Vuković

Ipak, bez uzna da li su primjedbe poslanika na pojedine navodno neustavne odredbe na mjestu, pitanje je zbog čega su poslanici, naročito DPS-a, čiji je predstavnik radio na

zakonu, čekali dvije godine da na plenumu kažu zašto zakon ne valja.

Na pitanje zašto ranije nije reagovao na takav tekst, s obzirom da se na njemu radi dvije godine, Šoć je rekao: - Dobio sam tekst kao

što dobijam i sve ostale ostale materijale, ali je ne znam da je neko od naših radio na tom tekstu... Da nije bilo te odredbe, sve drugo bih podržao.

Kao direktnog krivca za "takvo stanje" predloga zakona, Vuković je označio Krsto Pavićevića koji "nije htio da prihvati nikakve sugestije".

- Krstu sam deset dana sugerisao da nešto mijenja i rekao sam mu da je zakon katastrofalan... razgovarao sa njim po hodnicima. Rekao sam mu da mora da ga pogleda sugestije i da ispravi nešto, ali on se držao devize da Savjet Evrope podržava i daje saglasnost na tekst - rekao je Vuković.

On je napomenuo da, između ostalog, u zakonu nije jasno definisan ni pojam javni funkcioner.

- U tom predlogu piše da su javni funkcioneri svi koji imenuje Skupština... Pitanje se da li to spadaju i lju-

Šabović

di iz trinaestojulskog žirija i odbora za jubileje koje takođe imenuje parlament - rekao je on.

Skupština je važeći Zakon o konfliktu interesa usvojila početkom 2004. da bi ga zatim predsjednik Filip Vujanović, ocjenjujući da je omogućavanje funkcionerima da budu članovi upravnih odbora firmi čiji je vlasnik država suprotno odredbi kojom je definisan konflikt javnog i privatnog interesa.

Poslanici su iste godine, uz obrazloženje - bolje ikakav nego nikav zakon, usvojili istovjetan tekst koji je Vujanović odbio da potpiše i istovremeno najavili da će formirati radnu grupu za njegovu izmjenu i dopune.

Prije toga, taj isti zakon činio je preko dvije godine u skupštinskim i vladinim fiokama.

Viđevši da nema ništa od najavljene izmjena, 2005. i

SNP parlamentu šalje svoj predlog zakona, o kome se nije raspravljalo i zbog čega većina poslanika te stranke nije podržala novi predlog.

Međutim, izmjene koje su pripremili četiri poslanika, uz zabrane članstva u odborima javnih i privatnih preduzeća koja posluju sa Vladom, nijesu prihvaćene.

- Bio sam poražen - otomio je "Vijestima" kako se nakon glasanja oječeo potpisati teksta Džavid Šabović.

- Svako ima svoje razloge zbog kojih nije podržao tekst - rekao je on.

Šabović tvrdi da su poslanici koji su izmijeli primjedbe na zakon imali vremena da to urade i prije zasjedanja.

- Mogli su da nam sugerisu, ukazu na propuste, ali nijesu. Niko nam nije rekao izmijenite to i to... žali se Šabović.

On priznaje da su spornim članom 32. "možda data prevelička ovlaštenja Komisiji", pojašnjavajući da su na taj način "htjeli da zaplaše funkcionere".

Sagovornici "Vijesti" se slažu u jednom - novi saziv parlamenta, nakon jesevnih izbora, moraće da donese kvalitetan zakon iz te oblasti.

- Nadam se da će novi saziv donijeti valjan zakon, bez mućenja, politike, strasti i sumnjavanja kao do sada - rekao je Vuković.

D. MIHALJIVIĆ

ŠOĆ: JA SAM SAMO JEDAN OD 75 POSLANIKA

Predstavnici Mreže za afirmaciju revolidnog sektora (MANS) izjavili su juče da su izmijenili odnosom poslanika, "prvenstveno Dragana Šoća", koji su poslužili kao pokriće za odnostno političke volje da se usvoji novi zakon o konfliktu interesa.

- Pravo imenovanje predstavlja odnostno vremena Šoća... koji je imao više nego dovoljno vremena da ukaze na nedostatke predloga. Ostaje oena da ukaze na nedostatke predloga. Ostaje oena da ukaze na nedostatke predloga. Ostaje oena da ukaze na nedostatke predloga.

sa njenim prikrivanjem ili je riječ o koordiniranoj akciji sa DPS-om - pita se MANS u saopštenju koje je potpisala Vanja Calović.

Šoć je "Vijestima" rekao da MANS možda misli da su oni "Bogom dani, super ljudi koji su poslali da ovu zemlju urede".

- Ako je tako, onda sa njima nemam nikakve polemike. Je li neko rekao gospodi iz MANS-a da sam ja samo jedan od 75 poslanika i da nijesam ja donio odluku u parlamentu. Što puta sam ustao i rekao ovo je neustavno, ali glasaju ljudi kako glasaju. I sad sam ja krivac - kazao je Šoć.